

Bilaga 5 till kommunfullmäktiges protokoll 2009-04-20 § 7

Svar på interpellation (2009:5) från Jan Valeskog (s) om principerna vid upphandlingar på trafikkontoret med anledning av avtal som ger upp till 20% lönesänkningar för renhållningsarbetare.

Jan Valeskog (s) ställer i en interpellation följande frågor till mig:

1. Är det inte rimligt att alla ledamöter i nämnder där principiellt viktiga upphandlingar genomförs, har rätt att få se hela upphandlingsunderlaget?
2. Borde man inte pröva, vilket många nämnder gjorde under den förra mandatperioden i känsliga upphandlingsfrågor, att ordna särskilda referensgrupper av politiker som följer framtagande av komplicerade upphandlingsunderlag, för att öka förståelsen för processen?
3. Tycker borgarrådet att det är försvarbart att genomföra en renhållningsupphandling där lönerna sänks med upp till 20 % och där arbetstempot ökar väsentligt, utan att ny teknik används?
4. Är borgarrådet, mot bakgrund av flera mindre lyckade upphandlingar på bland annat trafikkontoret, innan beslut, låta nämndledamöterna få ta del av hela upphandlingsunderlag, om man så önskar?

Som svar på interpellantens synpunkter om principerna vid upphandlingar på trafikkontoret samt påståendet att upphandlade avtal skulle ge upp till 20% lönesänkningar för renhållningsarbetare vill jag anföra följande:

Trafikkontoret genomför på nämndens uppdrag upphandlingar motsvarande nära 2 mdr kronor för både gatu- och avfallsverksamheterna. Avvägningen mellan att redovisa upphandlingarnas innehåll övergripande eller i detalj är mycket svår. Å ena sidan har förvaltningen ett uppdrag att utifrån övergripande mål och riktlinjer utföra nämndens önskan. Å andra sidan blir flera av de av nämnden beslutade upphandlingarna många gånger uppmärksammade och därmed finns behov av kännedom av mer detaljerad art.

Enligt den svenska modellen på arbetsmarknaden fastställs löner mellan arbetsgivare och arbetstigareorganisationer genom kollektivavtal inom respektive bransch. Inom det aktuella området finns ett gällande kollektivavtal varför det inte finns skäl för nämnden att hantera den frågan i upphandlingen.

För att tillgodose möjligheten till god insyn och samtidigt inte lyfta samtliga detaljer avser trafikkontoret arbeta enligt följande;

I samband med större eller principiellt viktiga upphandling så kommer nämndens ledamöter bjudas in till genomgång av förfrågningsunderlaget. Strukturen för upphandlingsärendenas utformning kommer ses över och den 14 april fick trafik- och renhållningsnämnden en utbildning i upphandlingssekretess. Ny arbetsordning kommer att prövas redan under våren. Upphandlingsunderlag ska dock hanteras så att obehöriga ej kan få del av dess innehåll. 6 kap 2 § tredje stycket, SekrL: ”Angår ärendet upphandling får uppgift som rör anbud eller som rör motsvarande erbjudande inom en kommun, ett landsting eller en myndighet eller mellan statliga myndigheter inte i något fall lämnas till annan än den som har avgett anbudet eller erbjudandet förrän alla anbud eller erbjudanden offentliggörs eller beslut om leverantör och anbud fattats eller ärendet dessförinnan slutförts”

Under senare år har stora förändringar skett beträffande teknisk utrustning och insamlingssystem. Förändring av insamlingsarbetet är både ett systemskifte till maskinell insamling samt byte till andra behållare med rationellare hämtningsförutsättningar. Effekten av förändringarna medför att antal manuella trakter successivt har minskat och kommer troligen också att minska i framtiden. En trakt motsvarar ruten för ett fordon under en vecka. Inom område 9 har hämtning från ca 2 000 enskilda villafastigheter övergått till maskinell hämtning. Detta motsvarar 3 dagars arbete per vecka (0,6 fordon) för en 2-mans betjänad baklastare. Ytterligare ca 500 villor finns inom området som kommer att övergå till maskinell hämtning innan årets slut. Det är enligt min mening positivt att den tekniska utvecklingen går åt det hållet, inte minst för arbetstagarna så att deras arbetssituation förbättras vad gäller mer ergonomiskt lämpliga arbetsställningar och arbetsrörelser. Det är dessutom inte sant, så som interpellanten påstår, att staden medverkar till att lönerna sänks med upp till 20 %. Det är kollektivavtal som gäller och det är även viktigt att poängtera att lönefrågan är en fråga mellan arbetsgivare och löntagare, inte något som regleras i upphandlingen.

Slutligen vill jag framhålla att de upphandlingar som gjorts är professionellt genomförda och väl genomarbetade och där urvalskriterierna och förhållandet mellan pris och kvalitet är viktiga komponenter. Jag anser inte, till skillnad från interpellanten, att det är en fråga för politiken att bedöma de tekniska lösningarna utan anser att det är en fråga för experterna på Trafikkontoret.

Stockholm den 15 april 2009

Ulla Hamilton (m)
Miljö- och trafikborgarråd